

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет культури і мистецтв
Кафедра музичного мистецтва

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

МИСТЕЦТВО ПІДБОРУ НА СЛУХ

підготовки бакалавра

спеціальності 025 Музичне мистецтво

освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво»

Силабус освітнього компонента «Мистецтво підбору на слух» підготовки бакалавра галузі знань 02 Культура і мистецтво, спеціальності 025 Музичне мистецтво за освітньою програмою «Музичне мистецтво».

Розробник: Кашаюк Вікторія Миколаївна, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри музичного мистецтва

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

_____ Гонтар Олег Савович

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри музичного мистецтва

Протокол № _____ від _____ 2024 року

Завідувач кафедри _____ Косинець Іван Іванович

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	Галузь знань: 02 Культура і мистецтво	Вибірковий
Кількість годин / кредитів 150 / 5	Спеціальність: 025 Музичне мистецтво	Рік навчання: 2
	Освітньо-професійна програма: «Музичне мистецтво»	Семестр: 3-й
ІНДЗ: два (за тематикою змістових модулів)	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Індивідуальні заняття: 30 год.
		Самостійна робота – 110 год.
		Консультації – 10 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання: українська		

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові: **Кашаюк Вікторія Миколаївна**

Науковий ступінь: **кандидат мистецтвознавства**

Вчене звання: **доцент**

Посада: **доцент кафедри музичного мистецтва**

Контактна інформація +38050-01-51-954 kashayuk.victoria@vnu.edu.ua

Дні занять: <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація ОК. Освітній компонент «Мистецтво підбору на слух» передбачає навчання практиці гри на слух знайомого та незнайомого репертуару на фортепіано (за вибором здобувача вищої освіти – на інших інструментах, якими володіє здобувач). Матеріалом для роботи є естрадні, народні пісні, популярні інструментальні мелодії тощо. Індивідуальна форма занять дозволяє варіювати ступінь складності в залежності від рівня підготовки здобувача вищої освіти, а також обирати для підбору на слух твори, які є для Вас особливо цікавими.

2. Пререквізити: модулі ОК «Основи історичного і теоретичного музикознавства» – історія музики, теорія та інтерпретація музики, народна музична творчість, ОК «Фахова майстерність» – спеціальний клас, постановка голосу та вокальний ансамбль, фортепіано та інструментальний ансамбль.

Постреквізити: модулі ОК «Педагогічна та організаційна майстерність» – Методика і практикум роботи з аматорським музичним колективом (за видами), ОК «Практика слухацької діяльності», «Музично-педагогічна практика у закладах загальної освіти», «Практика керівництва аматорським музичним колективом».

3. Мета і завдання освітнього компонента. Метою викладання ОК є оволодіння навичками підбору на слух.

Основні завдання ОК:

- формування у здобувачів вищої освіти розуміння сутності слухової роботи;
- розвиток слухових здібностей;
- вироблення навичок підбору на слух знайомого репертуару;
- опанування навичками підбору на слух незнайомого репертуару.

4. Результати навчання (компетентності):

ЗК 1. Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 12. Здатність працювати автономно.

ЗК 15. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ФК 3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.

ФК 4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.

ФК 6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.

ФК 7. Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.

ФК 9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.

ФК 11. Здатність оперувати професійною термінологією.

ФК 13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

Програмні результати навчання здобувачів вищої освіти.

ПРН 4. Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.

ПРН 5. Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.

ПРН 8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

ПРН 12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

5. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Інд. занять	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Ознайомлення з практикою підбору на слух					
Тема 1. Ознайомлення з основними навичками підбору на слух мелодії	30	5	23	2	СР – 10
Тема 2. Ознайомлення з основними навичками підбору на слух акомпанементу	30	5	23	2	СР – 10
Разом за модулем 1	60	10	46	4	20
Змістовий модуль 2. Удосконалення мистецтва підбору на слух					
Тема 3. Опанування мистецтва підбору на слух мелодії з акомпанементом	45	10	32	3	СР – 10
Тема 4. Робота з різними видами фактури	45	10	32	3	СР – 10
Разом за модулем 2	90	20	64	6	20
Види підсумкових робіт					Бал
Самостійні роботи на заняттях					40
Індивідуальне творче завдання (ІТЗ) –1, 2					60
Усього годин / Балів	150	30	110	10	100

*СР – самостійна робота.

6. Завдання для самостійного опрацювання

На самостійне опрацювання пропонується два індивідуальних творчих завдання (ІТЗ):

- 1) підбір і виконання програми з репертуару української народної пісні на слух;
- 2) підбір і виконання програми з популярного репертуару на слух (з різними видами фактури у супроводі).

IV. Політика оцінювання

В процесі вивчення вибіркового ОК використовуються такі методи навчання: словесні, наочні практичні: бесіда, дискусія, ілюстрація, демонстрація, слуховий аналіз, творча робота.

Форми поточного контролю: індивідуальне завдання.

Форма підсумкового контролю: індивідуальне творче завдання.

З метою діагностики успішності здобувачів вищої освіти у процесі поточного контролю проводяться самостійні роботи (по 10 балів кожна тема).

Підсумковий контроль складає два ІТЗ (по 30 балів):

- 1) підбір і виконання програми з репертуару української народної пісні на слух;

- 2) підбір і виконання програми з популярного репертуару на слух (з різними видами фактури у супроводі).

Критерії оцінювання самостійних робіт:

9–10 балів – здобувач вищої освіти вірно засвоїв тему, продемонстрував здатність швидко і точно визначати музичні структури на слух;

7–8 балів – здобувач вищої освіти вірно засвоїв тему, продемонстрував здатність швидко і точно підбирати музичні структури на слух; у підборі допустив одну-дві незначні неточності;

5–6 балів – здобувач вищої освіти, в цілому, засвоїв теми, продемонстрував здатність підбирати музичні структури на слух, проте, із суттєвими помилками;

1–4 бали – здобувач вищої освіти недостатньо засвоїв теми, допустив грубі помилки у підборі музичних структур на слух;

0 балів – завдання не виконувалося.

У процесі оцінювання самостійних робіт здобувачів вищої освіти враховується: обсяг виконаного завдання, оперування поняттями, закономірностями й принципами підбору на слух.

Політика викладача щодо здобувача освіти полягає у прагненні створити максимально комфортні умови для оволодіння компетенціями, передбаченими специфікою вибіркового компонента. З цією метою допускається самостійна робота у випадку відсутності студента на занятті – практикується робота з інструментом, написання варіантів підбору та ін.

Політика щодо академічної доброчесності. Одним із завдань ВК є вироблення розуміння основних засад академічної доброчесності, які функціонують у сфері музичного мистецтва – знання та оголошення авторства творів тощо.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Виконання завдань, передбачених силабусом, відбувається у визначені розкладом терміни – розклади занять та заліково-екзаменаційної сесії, при цьому виконання самостійних робіт можливе до початку заліково-екзаменаційної сесії.

V. Підсумковий контроль

Залік проводиться у терміни, визначені деканатом. При виведенні залікової оцінки з ВК «Мистецтво підбору на слух» зараховується сума балів за результатами поточного оцінювання та двох ІТЗ за тематикою змістових модулів. Додаткові бали можуть зараховуватись за участь в мистецьких проєктах та творчих заходах, в яких здобувач освіти виконує музичні твори на слух.

При перескладанні заліку анулюються усі попередньо набрані бали. У цьому випадку пропонується виконати індивідуальне залікове завдання, яке передбачає:

- 1) перескладання двох ІТЗ (1 – підбір і виконання програми з репертуару української народної пісні на слух; 2 – підбір і виконання програми з популярного репертуару на слух (з різними видами фактури у супроводі) – по 30 балів кожне, усього 60 балів;
- 2) підбір на слух заданого репертуару у класі (2 народних піснi та 2 популярних піснi) – по 10 балів кожна, усього 40 балів.

Максимальна оцінка за залік – 100 балів.

Критерії оцінювання ІТЗ за тематикою двох змістових модулів (по 30 балів)

21 – 30 балів – твори підібрані та виконані у максимальній можливій точності до авторського тексту, можливі декілька похибок, при виконанні проявилися креативні здібності здобувача вищої освіти;

11 – 20 балів – твори підібрані та виконані, у цілому, наближено до авторського тексту, можливі декілька помилок;

1 – 10 балів – твори підібрані та виконані з грубими порушеннями авторського тексту;

0 балів – завдання не виконувалося.

20 - 18 – твори підібрані та виконані у максимальній можливій точності до авторського тексту, можливі декілька похибок, при виконанні проявилися креативні здібності здобувача вищої освіти;

17 – твори підібрані та виконані у близькій можливій точності до авторського тексту, можливі декілька похибок, при виконанні проявилися креативні здібності здобувача вищої освіти;

16 - 15 – твори підібрані та виконані, у цілому, наближено до авторського тексту, можливі декілька помилок;

14 – твори підібрані та виконані, у цілому, наближено до авторського тексту, присутні декілька помилок;

13 - 12 – твори підібрані та виконані з грубими порушеннями авторського тексту;

1- 11 – потребує перескладання

VII. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідно перескладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна

1. Барська З. Гармонічне сольфеджіо: Хрестоматія на основі української музики. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2017. 80 с.
2. Козинська К. Сольфеджіо на матеріалі класичної музики: навчальний посібник. Київ : Мелосвіт, 2017. 48 с.

3. Михайловська Р. Сольфеджіо на матеріалі української пісні: навчальний посібник. Київ : Мелосвіт, 2015. 68 с.
4. Основи акомпанементу : навчально-методичний посібник / Укладач С. Буркало. Мукачєво : МДУ, 2016. 53 с. URL: <http://dspace.msu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/686/1/%D0%91%D1%83%D1%80%D0%BA%D0%B0%D0%BB%D0%BE%20%D0%A1.%20%D0%90%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%BF%D0%B0%D0%BD%D0%B5%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%202016%20%281%29.pdf>
5. Павленко Т. Сольфеджіо на основі українських народних пісень: навчальний посібник. Київ : Музична Україна, 2015. 112 с.
6. Шип С. В. Музична форма від звуку до стилю : навчальний посібник. Київ : Заповіт, 1998. 330 с.

Додаткова

7. Кашаюк В., Павлюк Н., Ігнатова Л. Психологічні засади інтонування: погляд в історію музикознавчих уявлень. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку. Напрям : мистецтвознавство*. Рівне, 2021. Вип. 38. С. 82–88. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/20856> (30.08.2022).
8. Молчанова Т. Мистецтво піаніста-концертмейстера: навч. посібник. 2-е вид., доп., перер. Львів : Сполом, 2007. 216 с.
9. Побережна Г., Щериця Т. Загальна теорія музики: підручник. Київ : Вища школа, 2004. 303 с.
10. Стратан-Артишкова Т. Основи композиторської майстерності: Навчально-методичний посібник. Кіровоград : б/в, 2009. 60 с.